

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

THE RELATIONSHIP BETWEEN TECHNOLOGY LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND THE EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER BURIRAM SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ธนชัย สิงห์วงศ์¹, สรรฤดี ดีปุ²

ราชภัฏนครราชสีมา

Thanachai singwong, Sanrudee Deepu
Nakhon Ratchasima¹, Rajabhat University²

Corresponding Author E-mail : Thanachaisingwong@gmail.com¹, sanrudee.d@gmail.com²

(Received : June 27, 2024 ; Edit : July 2, 2024 ; accepted : July 2, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 346 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน และครู จำนวน 326 คน และใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความชำนาญเชิงวิชาชีพ
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .883

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research were to study 1) The level of Technology leadership of school administrators under Buriram Secondary Educational Service Area Office, 2) The level of The Effectiveness of Academic Administration of Schools Under Buriram Secondary Educational Service Area Office, And 3) The Relationship between Technology Leadership of School Administrators and The Effectiveness of Academic Administration of Schools Under Buriram Secondary Educational Service Area Office. The samples were 20 school administrators and 326 teachers under the Buriram Secondary Educational Service Area Office in 2023, selected by using the table of Krejcie & Morgan, and stratified sampling. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The Technology leadership of school administrators questionnaire has a reliability of 0.96 and The Effectiveness of Academic Administration of Schools questionnaire has a reliability of 0.96. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation, the hypothesis test was and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results revealed that

1) The level of Technology leadership of school administrators under Buriram Secondary Educational Service Area Office as a whole and each aspect was at a high level. When considers each side, it was found the highest average was Technology vision, the aspect with the lowest average was Technology Expertise.

2) The level of The Effectiveness of Academic Administration of Schools Under Buriram Secondary Educational Service Area Office as a whole and each aspect was at a high level. When considers each side, it was found the highest average was Educational Supervision, the aspect with the lowest average was The Development of innovative media and educational technology.

3) The Relationship between Technology Leadership of School Administrators and The Effectiveness of Academic Administration of Schools Under Buriram Secondary Educational Service Area Office was positively at relatively high level at significance level of .01, The Pearson correlation coefficient is .883.

Keywords: Technology Leadership, The Effectiveness of Academic Administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศขั้นสูงได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน เนื่องจากเมื่อมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ ประชาชนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมเทคโนโลยี และโดยเฉพาะหากองค์กรที่ต้องการพัฒนาในยุคสารสนเทศด้วยแล้ว ผู้นำจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีมาเป็นตัวช่วยในการติดต่อสื่อสารกับผู้ได้บังคับบัญชา และสาธารณชนได้ เช่น การสร้างภาพลักษณ์องค์กรต่อสาธารณะการรับรู้การตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายการประสานงาน การค้นหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสารก็ทำได้ไม่จำกัดเวลา (จันทกานต์ ต้นเจริญพานิช และ นิทยาเงินประเสริฐศรี, 2550, น. 82-90) ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนการใช้เวลาว่างและพฤติกรรมในการทำงาน มีการพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้นและ มีความเชื่อว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อกิจกรรมต่าง ๆ ในอนาคต เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหัวใจของสังคมสมัยใหม่เพราะสามารถแก้ไขปัญหา ความท้าทายทางสังคมที่กำลังเผชิญอยู่ได้ (บรรจบ บุญจันทร์, 2554, น. 12-22)

การพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะทางเทคโนโลยีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาซึ่งก็คือคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีจะให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูที่จะนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและปรับใช้ในแต่ละสถานการณ์เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน (อดิศักดิ์ ดงสิงห์, 2560, น. 12) โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ทางเทคโนโลยีจะใช้แนวคิดเพื่อสร้างนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีวาทศิลป์ที่จะโน้มน้าวขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกหรือผู้มีอำนาจในระดับที่สูงกว่าเพื่อจัดกิจกรรมเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยเน้นเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของงาน (ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์, 2559, น. 40) อีกทั้งเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีจะเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมใช้เทคโนโลยีอย่างเท่าเทียมกัน ช่วยให้ครูยอมรับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและลิขสิทธิ์ ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบในการใช้เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลข้อมูลเพื่อพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (รัชดา ชัยรัตน์, 2557)

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์การเกิดขึ้นของโรคอุบัติใหม่ เป็นโจทย์ท้าทายในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วกระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปปัญหาสำคัญในปัจจุบันของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ หลักสูตรมีสาระเนื้อหาแน่นเกินไป โดยไม่คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วน ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารงาน ทำให้ขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 10) อีกทั้งยังพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีใช้ในการพัฒนางานการบริหารงานโรงเรียน เพราะถือว่าเป็นสิ่งใหม่และยังไม่แพร่หลายมากนัก จึงยังคงใช้ทฤษฎีความรู้ที่เป็นแนวทางการบริหารแบบดั้งเดิมเพราะคิดว่าจะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้ การชวนขยายในการที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีในการบริหารงานในโรงเรียนจึงมีน้อย (กมลพันธ์ แก้วโชติ, 2550; บรรจบ บุญจันทร์, 2554) นอกจากนี้งานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษายังมีความจำกัด ดังจะเห็นได้จากผู้บริหารยังไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ร่วมงานและบุคคลที่สนใจ รวมทั้งยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันมีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังมีความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน (เขมนิจ ปรีเปรม, 2554, น. 88)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้ทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา และกำหนดนโยบาย จุดเน้นเพื่อเตรียมพร้อมให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถก้าวข้ามวิกฤตการณ์และสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียน ทักษะชีวิต ทั้งการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2566, น. 1) การกำหนดนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เป็นงานในขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ และจากการศึกษาของสุวิทย์ ชำค่าภัย และจรัส อติวิทยากรณ (2564) ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง เพราะผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์และประสบการณ์เพียงพอที่จะให้คำปรึกษาแนะนำครูด้านเทคโนโลยี สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรให้ใช้เทคโนโลยีในระบบงาน และเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีได้

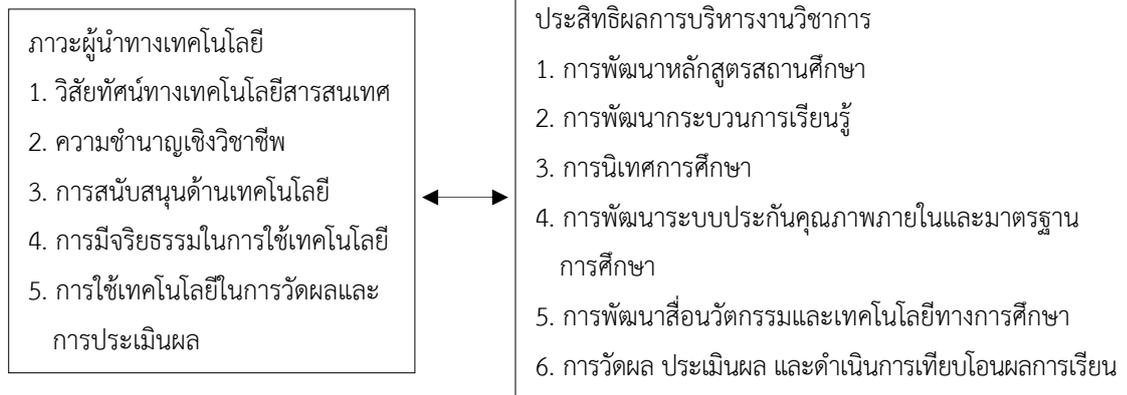
ดังนั้น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์จึงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้านอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียน การสอน การวัดผล และการนิเทศการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 3,300 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 192 คน และ ครูจำนวน 3,108 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ปีการศึกษา 2566 จำนวน 346 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน และครู จำนวน 326 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม แล้วทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความชำนาญเชิงวิชาชีพ การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และ การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับ มาก

- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม เป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถาม โครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาและแบบสอบถาม เพื่อขอคำแนะนำและทำการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า มีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามแยกเป็นตอนได้ดังนี้

5.1 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี มีค่าความเชื่อมั่น โดยรวมเท่ากับ 0.96

5.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่น โดยรวมเท่ากับ 0.96

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำนวน 346 คน

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พร้อมด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยจะแนบซองเปล่าพร้อมติดแสตมป์จ่ายหน้าซอง ถึงผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามกลับคืน และผ่านช่องทางออนไลน์ โดยใช้ Google forms

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทางไปรษณีย์และแบบออนไลน์ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อประสานขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งและเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) แต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และขนาดของโรงเรียน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2.2 ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 103) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 103) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง สถานศึกษามีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง สถานศึกษามีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง สถานศึกษามีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง สถานศึกษามีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง สถานศึกษามีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

0.80-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับสูง

0.60-0.79	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
0.40-0.59	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง
0.20-0.39	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
0.01-0.19	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับต่ำ

โดยมีทิศทางของความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเป็นบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเป็นลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกัน

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.17	0.76	มาก
2. ความชำนาญเชิงวิชาชีพ	4.06	0.77	มาก
3. การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี	4.12	0.79	มาก
4. การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	4.10	0.76	มาก
5. การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล	4.12	0.85	มาก
รวม	4.12	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.76) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.79) การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.85) การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.76) และความชำนาญเชิงวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.21	0.76	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.25	0.70	มาก
3. การนิเทศการศึกษา	4.28	0.77	มาก
4. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.27	0.70	มาก
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.19	0.78	มาก

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

	4.26	0.72	มาก
รวม	4.25	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25, S.D. = 0.67$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ได้แก่ การนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.28, S.D. = 0.77$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.27, S.D. = 0.70$) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.26, S.D. = 0.72$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ $\bar{x} = 4.25, S.D. = 0.70$) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.21, S.D. = 0.76$) และ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.19, S.D. = 0.78$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้าน

ตัวแปร	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y ₁)	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y ₂)	การนิเทศการศึกษา (Y ₃)	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (Y ₅)	การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวม
วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₁)	.758**	.737**	.749**	.631**	.753**	.719**	.800**
ความชำนาญเชิงวิชาชีพ (X ₂)	.721**	.708**	.733**	.624**	.732**	.681**	.773**
การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี (X ₃)	.779**	.804**	.778**	.671**	.759**	.748**	.838**
การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี (X ₄)	.770**	.743**	.721**	.663**	.774**	.716**	.806**
การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล (X ₅)	.813**	.782**	.795**	.644**	.818**	.787**	.854**
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม (X)	.834**	.818**	.821**	.700**	.833**	.793**	.883**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .883

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล (X_5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .854 รองลงมา ได้แก่ ด้านการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี (X_3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์โดยภาพรวม ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .838 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านความชำนาญเชิงวิชาชีพ (X_2) ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์โดยภาพรวม ในระดับค่อนข้างสูงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .773

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมีประเด็นที่ค้นพบ นำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน ภายใต้แนวคิดการศึกษาวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาตินโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่เรียนรู้ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และมีจิตสาธารณะ และเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมไทยและสังคมโลก โดยการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหนึ่งในประเด็นการพัฒนา คือ การเสริมสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย สามารถนำมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2565, น. 23) รวมไปถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไปโดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2566, น. 9) ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำการพัฒนา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยการแลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดวิสัยทัศน์ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อยกระดับความเป็นเลิศและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562, น. 120) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นิศาชล บำรุงภักดี (2563, น. 171) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ใน

ระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563, น. 83) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีประเด็นที่ค้นพบ นำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ (2565, น. 28) มีโครงการพัฒนาการนิเทศการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ไม่มีเด็กคนใดถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง (No Child Left Behind) ภายใต้นโยบายพื้นที่ปลอดภัย ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ตามยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ สถานศึกษาจึงมีการดำเนินการนิเทศการศึกษาภายใน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ และช่วยเหลือครู ให้รู้จักเลือกและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2559, น. 22) ที่กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นการกระตุ้นครูให้ใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆ ทางการสอน ให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ การปรับปรุงส่งเสริมลักษณะความเป็นผู้นำทางด้านบริหารและด้านวิชาการทางการศึกษา สอดคล้องกับผลวิจัยของ สอดคล้องกับผลวิจัยของ ศิวพร ละหารเพชร (2562, น. 86) ที่ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการนิเทศศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .883 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .854 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวัดและการประเมินผลนักเรียนใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานในการประเมินการสอน และประเมินประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมถึงใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการวัดผลและประเมินการพัฒนาวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการใช้เทคโนโลยีของครู และจัดประเมินสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยี จะเห็นว่าหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาระบบการประเมิน การบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่โดยใช้เทคโนโลยี จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลร่วมกันกับระบบงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา ลดความยุ่งยาก

ซับซ้อน และลดภาระ ในการทำงานของผู้บริหารที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งรวมถึงการบริหารงานวิชาการด้วย ดังนั้น ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลจึงมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภัทตรา สังขวร (2560, น. 34) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะในการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาวิเคราะห์ปัญหาและตีความข้อมูล เพื่อนำไปสู่การบริหารและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีการกำหนดมาตรฐาน กำกับ ติดตาม และนิเทศการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ประเมินระบบการบริหารและคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา และสอดคล้องกับข้อกำหนดของ ศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (CASTLE, 2009) ได้กำหนดมาตรฐานด้านการวัดและการประเมินผล (Assessment and Evaluation) ประกอบด้วย 5 ข้อ ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลนักเรียน 2) ประเมินการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานของครู รวมทั้งประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในการสอน 3) วัดผลและประเมินระบบบริหารและปฏิบัติการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานที่มีอยู่ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา 4) ประเมินประสิทธิภาพของการให้การพัฒนาวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการ และใช้เทคโนโลยีของครู 5) ประเมินสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในการพิจารณาความดีความชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ชำคล้าย และจรัส อติวิทยากรณ (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวม ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Hamzah, Juraimie and Mansor (2016) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีกับการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมในประเทศมาเลเซีย พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมในประเทศมาเลเซีย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ควรให้การสนับสนุนในการจัดหาอุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

1.2 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรสื่อสาร

วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อ การปฏิบัติงาน ที่มุ่งไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านความชำนาญเชิงวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรศึกษาหาความรู้ทางเทคโนโลยีเพิ่มเติม เช่น เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพด้านการพัฒนาและเพิ่มการใช้เทคโนโลยี มีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานเป็นประจำ เช่น การวางแผนงบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น การรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เกิดการประยุกต์เทคโนโลยีและการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

1.4 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้บริการเรื่องการสังเกตการณ์การสอน ระหว่างผู้บริหารและครู ครูภายในและนอกโรงเรียน ให้คำแนะนำต่อเพื่อนครูในเชิงบวก เพื่อการช่วยเหลือกันในการพัฒนาวิชาชีพ ไม่ใช่การแข่งขันกันและกัน และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการให้การนิเทศชั้นเรียนของครูอยู่เสมอ เพื่อให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของครู หรือภายในโรงเรียน และนำปัญหาเหล่านั้นมาร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ ด้านพัฒนาการเรียนรู้อัจฉริยะ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.4 ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

2.5 ควรศึกษาแนวทางการเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เขมนิจ ปรีเปรม. (2554). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)*.
- จันทกานต์ ตันเจริญพานิช และนิตยา เงินประเสริฐศรี. (2550). ทิศทางการพัฒนาภาวะผู้นำภาครัฐของไทยในคริสต์ศตวรรษที่ 21. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 33(1), น. 82-83.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). *โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น)*.
- รัชดา ชัยรัตน์. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีกับประสิทธิภาพการจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี)*.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*.สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศิวพร ละครเพชร. (2562, น. 81). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี)*.
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. (2565). *คู่มือปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) พ.ศ. 2565*, สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2567, จาก <https://drive.google.com/file/d/1ouSLJ4d8Oc2Wrfobl-szyq-x27U3y30y/view>
- _____. (2566). *คู่มือปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2566*, สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2567, จาก https://drive.google.com/file/d/1NOdClqdP5Rfz2kgBSFx3ea4EwAIUd_tb/view
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัททรา สังขวร. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)*.
- สุวิทย์ ข้าคล้าย และจรัส อติวิทยากรณ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต 2. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13* (น.1327 - 1336). สงขลา: มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)*.
- Hamzah, I. M., Juraime, F. & Mansor, A. N. (2016). Malaysian principals' technology leadership practices and curriculum management. *Creative Education*, 7(5), pp. 922-930.